

HATÁRÓR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Cifra nyomorúság.

Hajdanta a katonatiszti életet hívták cifra nyomorúságnak, uri élet — üres konyha, meg: fenn az ernyő — nincsen kas gazdálkodásnak. Nehai Csiky. Gergely, hírneves drámairónk színműve, a „Cifra nyomorúság” első előadása óta a hivatalnok-élet rukkolt elő azzá. Azoknak az uri egzisztenciáknak a sorsa, kiket társadalmi állásuk bizonyos színű és szabású életre kényszerít, de annak folytatásához a megfelelő anyagi erőt nem adja meg. S a hosszú küzdelem vége egy szomorú napihir a lapokban, melynek címe ez: „Sikkasztó hivatalnok” vagy egy megrázóan tragikus, e címen: „Öngyilkos tisztviselő”. Van harmadik és negyedik változat is, ezek ritkábban fordulnak elő, de megtörténnek ezek is. Egyik az élőhalottá vált hivatalnok sorsát tárja elénk, a tébolyda lakóját, ki a megörlő szenvedések között török le végleg. A másik pedig a családirtó, ki drága övéit meg akarja a saját átélt nyomorúságától szabadítani és előre küldi őket az öröklétbe, mielőtt maga is odamenne. Ez a hivatalnok cifra nyomorúság vége.

Boldogult fiatal hadnagy korunkban volt egy igazán zseniális kapitányunk, az Y-ik cs. és kir. gyalogezrednél, melynek kebelében első tavaszi fegyvergyakorlatunkat levitézlettük. Rangjánál fogva „nagyságos ur” hivatalból, szolgálati beosztása folytán század-parancsnok, tehát már nagyon is valaki . . . akkori idők szerint 75 forint havi fizetéssel, melyet semmiféle mellékkeresettel, még csak öt krajcárral sem lehetett szaporítani, mert azt a „császár kabátja” sem engedte meg. Ez az ember hol maga volt a megtestesült kedvesség, hol a kiállhatatlanság és szekatura. Egy ízben ki is fejeztük előtte ez irányban való csodálkozásunkat, mire ő e feledhetetlen kijelentést tette:

— Ne csodálkozzál rajta, ha engem, vagy az armádia bármely tisztjét beszámíthatatlannak látod. Te fiatal ember vagy s mint nem aktív tiszt meglehetősen független a mi viszonyainktól. Te még nem értheted, mi történik velünk s mi mar bennünket a fényes egyenruha alatt. De azt jegyezd meg, hogy az osztrák-magyar hadsereg tisztikarának ötven percentje máris tébolyodott, ha nem is tört még ki belőle a dühöngő örültség. Hiába csodálkozol rajta, ez úgy van, — engem se véve ki. Én tudom, hogy ez az én sorsom is, melyet el nem kerülhetek, de figyeld meg X. Y.

és Z. kapitányokat, V. őrnagyot s meglátod, milyen igazam van.

Megkérdeztem az okát s ő így magyarázta meg:

— A végtelenségig menő hajsza, melynek ki vagyunk téve, helyzetünk bizonytalansága, mert bármely pillanatban eldobhatnak bennünket s a leplezett bár, de tagadhatatlan nyomor, melyben élünk, okozza azt, hogy mindnyájunk esze meghihibban s előbb-utóbb végzetessé válik sorsunk.

Az őszinte kapitány aztán részletesen megmagyarázta nekünk állításának igazságát, de már ez hosszabb fejtegetést venne igénybe, tehát mellőzzük. Megfigyeléseinket azonban kiterjesztvén az általa említett tisztekre, kénytelenek voltunk igazat adni neki. Még nagyobb igazat adott neki azonban a sors, mely úgy őt, mint az említett tisztet közül kettőt három év leforgása alatt a nagyszombati katonai tébolyda lakói közé sorozott be, honnan élve nem is kerültek többé ki.

Ma már a katonatisztek sorsán, legalább az anyagi megélhetés tekintetében némi könnyítést eszközöltek, az ő leplezett nyomoruk végre megszűnt. Megmaradt azonban még kiáltóbban a tisztviselői cifra nyomorúság, melynek annyi áldozata van naponta. Még élesebb ez a napról-napra fokozódó, immáron teljesen elviselhetetlen drágasággal szemben, mely pusztító hatását illetve háborus mozgósítással is fölér. S ha a „hivatalos hang” ösmert durvaságán meg is rökönnyödik néha a be nem avatott, gondolja el azt, hogy az embernek lelkében mily viharok dülhatnak néha, melyek folytán talán nem is tudja, mit cselekszik.

Nagyjában áll a magyar közhivatalnokra is ez a kép, melyet az őszinte kapitány az 1880. évben a hadsereg tisztikaráról elének festett. A hajsza, a helyzet bizonytalansága és az anyagi nyomor mind meg vannak ezeknek életében is. Hiába mozgolódnak szegények, anyagi helyzetük javítását nem nyerhetik meg, mert az államnak a szörnyű Moloch jóllaktatására kell minden pénze. Nem marad más út, mint az önségely elve, szemben a megélhetés nehézségeivel. Ennek egyik módja jelenleg a fogyasztási szövetkezetek szervezése, vagy a már meglévő fölhasználása. Egy neme ez az önségelynek, mely tisztességes és célszerű. Ha nem is minden, de fegyver a cifra nyomorúság ellen. Élünk vele s alakítsuk meg a fogyasztási szövetkezetet.

K. N.

A Délmagyarországi Lövészszövetség második szövetségi lövészete.

— A legrégebb határőrvidéki lövészszövetség alapításának 100. évfordulója. —

A Délmagyarországi Lövészszövetség augusztus hó 15—20. napjain Pancsován tartja meg második szövetségi lövészétét. A szövetség az ünnep rendezésével a Pancsovai Lövészegyletet bízta meg, mely a szövetségi verseny keretében ünnepli meg fennállásának 100. évfordulóját.

Az ünnep iránt nemcsak a délvidéken, hanem az egész ország céllovői között nagy az érdeklődés és a bejelentésekből ítélve több külföldi kiváló céllovő is részt vesz ezen a versenyen.

Ezen a versenyen kerül ugyanis eldöntésre a Délmagyarországi Lövészszövetség fegyverés pisztoly céllovő bajnoksága és a rendező egyesület jubiláris emlékversenye.

Az ünnepély alkalmából a rendező egyesület teljesen átalakította lövöldjét, mely ma a szentlőrinci lövölde után Magyarország legmodernebbül berendezett céllovő telepe. A versenyek úgy pénzdíjakkal mint tiszteletdíjakkal kitünően vannak dotálva.

Maga Pancsova város 3000 koronával járult hozzá az ünnep költségeihez. Ő Felsője, a ki trónra lépte után 1852. július hó 17-én első ízben Pancsován lőtt célba, a 100 esztendősi alapítási emlékünnepre remekművi aranyserleget ajándékozott az egyesületnek és 50 aranyat tűzött ki a jubiláris emlékverseny első díjául.

Tiszteletdíjat ajánlott fel továbbá: József Ágost kir. herceg, az ünnepség védője, a közös hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter, báró Dániel Ernő v. b. t. t., az ünnepség rendezésének tiszteletbeli elnöke, báró Dániel Tibor főispán, a D.L.Sz. elnöke, pancsovai Craff János Pál és Bauer J. Ferenc, a rendező egyesület főlovészmenterei és még számosan Pancsova város notabilitásai közül.

Eldöntésére kerülnek a következő versenyek számai:

1. *Mesterlövészet* löfegyverrel.

Győztes a D.L.SZ. mesterlövője címet kapja a megfelelő szövetségi jelvénynyel. Pénzdíjak: kiadatik 30 díj, az első díj legalább 200 kor., az utolsó díj legalább 5 kor.

2. *Mélylövés* löfegyverből az ünnepi cél táblára.

Győztes a pancsovai lövészegylet mesterlövő címet és megfelelő jelvényét nyeri, pénzdíjazás mint az első versenynél.

3. 100 éves *jubileumi* emlékverseny löfegyverből. Király díj.

Első díj Ő Felsője adományából 50 körmői arany, a többi díjazás mint az első versenynél.

4. *Mesterlövészet pisztolyból.*
Győztes a D.L.SZ. pisztolylövő mestere címet és a megfelelő jelvényt nyeri. Kiadatik 15 díj, az első legalább 100 kor. az utolsó díj legalább 5 korona.

5. Mélylövészet pisztolyból: az ünnepi cél-táblára.

Díjazás mint az előbbi versenynél.

6. *Versenylövészet katonai rendszerű lövegyverből.*

Díjazás ugyanaz mint az első versenynél.

7. *Fegyver csapatverseny* és egyéni verseny lövegyverből a D.L.SZ. 1913 évi bajnokságáért.

Díjazás: a győztes csapat minden tagjának díszített szövetségi ezüstérem, a második csapatnak ezüst érem, a harmadik csapatnak bronz érem. A három első csapat egyesülete oklevelet és tiszteletdíjat nyer. Az összes versenyzők között legjobb eredményt elért versenyző elnyeri a D.L.SZ. fegyver céllovó bajnoka címet és a szövetség bajnoki érmét és tiszteletdíját, a második ezüst érmét és tiszteletdíját, a harmadik bronz érmét és tiszteletdíját.

8. *Pisztolj verseny* a D.L.SZ. bajnokságáért.

Díjazás ugyanaz, mint az előbbi versenynél az egyéni legjobbaknak.

9. *Salamblövő verseny.*

I-sőnek és II-díknak tiszteletdíj és az eladott löbárcák árából alakított pénzdíjak.

Az első magy. iskolaszánatórium.

A József főherceg Szánatórium-Egyesület nagykoncepciójú tervét valósított meg a közelmúlt napokban, Megalapította, életbehívta az első magyar iskolaszánatóriumot, amelyben gyenge, vézna, tüdőbajra hajlamos középiskolai tanulók nyernek elhelyezést. Alig pár hete, hogy a feledhetetlen emlékü Korányi Frigyes sirba szállt. Ő hirdette a külföld világneves jelesei mellett azt a tudományos tant, hogy „a tüdővész a 15—30 életév között támad” Ha tehát az öldről baj keletkezése ebbe az időbe esik, akkor mindazokra, akik a tüdővészellenes küzdelem intéző osztályosai, az a kötelesség háramlik, hogy védőpajzsukat azok fölé emeljék, akiket ifjúságuk pirkadásán rohan meg a nyomoruság. A 15—30 év közötti ifjusereg pedig Magyarországon éppen úgy, mint másutt, az iskola padjai között tölti legnagyobb részét életét. Magyarországon 1912-ben 180 ezer ifju ült nap-nap után a középiskolákban. Ilyen hatalmas tömegek szorongnak, görnyednek, sápadnak a szellemi proletárságnak ebben a rikoltó századában órák hosszant, négy fal börtönszorítójában. Évenként ezer és ezer csenevész, aszott arcú „érett” ifjut önt ki magából az iskola, akiknek egy negyedét nem a küzdő élet fogadja, hanem akik — a statisztika tanúsága szerint — megsorvasztva, fiatalon és máris öregén ott kopogtatnak a szánatóriumok kapui előtt.

A külföld már régen felismerte, hogy a tüdőbetegség gyógyítása csak akkor lehet eredményes, ha a betegség bölcsőjét álljuk körül. Ezért alapították a svajci Leysin-i école sanatoire mintájára az egész művelt nyugaton az iskolaszánatóriumokat, amelyekben az ifju a szánatóriumi kura mellett tanulmányait tovább folytatja és az év végén rendes vizsgát tesz. Ez az utóbbi adja meg az iskolaszánatóriumok nagy jelentőségét. Hány szülő nem adja gyermekét csak azért szánatóriumba, mert nem akarja, hogy a tanév elvesszen. Kár volna a tanévet megszakítani, kár a vizsgát elhalasztani: És azután hajráneki, — az a különben is gyöngé test hónapokon keresztül forrasztó lábzan ég, gyötrődik, kínlódik — a tanévért. És a tanév

teljén nem vész oda, de elvesz az egész bimbózdó élet. Ezért van most Svájcban 20, Németországban 33, Angliában 41, Franciaországban 25 iskolaszánatórium. Van minden más államban, a szomszédos Ausztriában három is.

De az iskolaszánatórium nemcsak azáltal teljesít nemzetmentő munkát, hogy magát a ifjut adja vissza az életnek, hanem legfőképpen azzal fékezi meg a tüdővész orkánjelét, mert elkülöníti a beteg ifjut száz más egészségestől. Hónapokon keresztül ott ül az egészséges diák a fertőzés közvetlen közelében. Ezt az állandóan fenyegető veszedelmet hárítja most el egy csapásra a József főherceg Szánatórium-Egyesület iskolaszánatóriuma, amelynek megteremtése az egyesület melegsivű humanistájának, Lukács György, v. b. t. t., képviselőnek érdeme. Mellette Pakots József, főtitkár és dr. Wenhardt János, egyetemi magántanár dolgozták ki a gyönyörű tervet. Az eszme gyors megvalósítását dr. Müller Vilmosnak, a tátraházai szánatórium igazgató-főorvosának nagy áldozatkészsége tette lehetővé, aki a tátraházai szánatórium egy pavillonját az egyesületnek átengedte és aki a vallás- és közoktatásügyi minisztertől kinevezendő tanári karral vezeti a József főherceg Szánatórium-Egyesület legujabb hatalmas alkotását: a tátraházai iskolaszánatóriumot, amelyben vagyonos szülők gyermekei mellett szegénysorsúak is felvételt találnak Felvételt az Iskolaszánatórium Igazgatóságához Tátraházára kell fordulni.

H I R E K.

Áthelyezés. Lesskó Olga polg. leányiskolai h. tanítónő segédtanítónővé nevezetett ki és az apatini polg. leányiskolához helyeztetett át.

Lövészeti siker. Eckert János felső keresk. isk. tanár a karlsbadi sportegylet ez idei lövőversenyén elnyerte az első (90 k.) és a második (50 k.) díjat is.

Az U.T.K. mérkőzése a Bácska I. csapatával mult vasárnap a rendkívül kedvezőtlen időjárás, tartós esőzés miatt nem levén megtartható, jobb időkre halasztatott.

Postások mulatsága. A postai altisztek és szolgák mulatsága m. vasárnap tartatott meg a lövöldében s dacára a nagy esőzésnek, eléggé látogatott volt, annyira, hogy két helyen is, úgy a nyári fedett helyiségben, mint a lövöldei nagy teremben táncoltak jóval éjjel utánig s a jelen voltak így is kedélyes mulatságnak voltak részesei. Főleg nagy tetszést aratott a budapesti postászenekar, mely szabatos játékáról már korábról is ismeretes.

Leányszöktetés után öngyilkossági kísérlet. Vmáj János állás nélküli kéményseprő segéd egy leányt szöktetett meg, akivel Almási u. 22. sz. a. lakott. Azonban a rendőrség a leány szüleinek panaszára felderítette rejtékhelyüket, a leányt szüleinek visszaadta és a legényt, aki Ujvidékről ki van tiltva mint kellemetlen idegen, őrizetbe vette. Vmáj annyira szívére vette a leánytól való elszakítását és hogy Ujvidékről eltoloncolják, hogy bánatában a fogda ablakrostélyára felakasztotta magát. Azonban Hegyi rendőrelőőr idejében észrevette, levágta a kötelet s az orvos segítyével életre keltette a szerelmetes Don Juant.

A tüdőbeteg gondozó intézet Julius havi működése. Julius folyamán jelentkezett 2 férfi. 3 nő új beteg; ismételtén lá-

togatta a rendeléseket 7 beteg. Az újonnan jelentkezetteknek 4 esetben találtott tuberkulózis, 2 nyílt, 2 zárt alakban, 1—1 volt I. és II. stadiumbeli, 2 III. stadiumbeli. Köpetvizsgálat egy volt negatív eredménnyel. Specifikus kezelésben részesül 4 betegünk, gyógyszersegélyben 3. A természetben segélyezettek száma 7, kik együttesen 195 és 1/8 liter tejet kaptak. Ezenkívül kiosztottunk 73 k. 20 fillért lakbérsegélyben, 146 k. 16 fillért üdülősegély gyanánt. Megvizsgáltunk 2 családot, 3 felnőtt és 2 gyermektaggal, akik mind egészségeseznek bizonyultak. Dr. Wagner Károly.

Ki akar sofför lenni. Störtz Mihály mechanikus e hó 1-én tanfolyamot nyitott, melynek látogatói nemcsak elméleti és gyakorlati kiképzést nyernek rövid idő alatt, de számukra soffőri állás is közvetítettik.

Elfogott leánykereskedő. A háttárrendőrség elfogta Eben Antal 46 éves kátyi korcsmárost, aki már két év óta üzi a lélekkufarkodást s ez idő alatt legalább már 40 leányt adott el különböző mulatóhelyekre.

Az aviatikai ünnepekre befolyt adományok folyt. kimutatása: Tündéresi jegyző gyűjtése: Bulya György 2 k, Ivanics György 1 k, Löbl B. 1 k. összesen 4 k. Mélykut község 5 k. Dr. Kleszner Gusztávné, Wollner Lpótné, özv. Bellán Mihályné, özv. Sztuhlik Ferencné, Nikolics Emilia, Jerkovics, Sztojkovics Száva, Popadics S., Reich Jakabné, Klein Oszkár, özv. Ernst Jánosné, Liliomos község, X. Y. Belgrád 4—4 k. Jovits Luka, N. N., Dr. Grigorievics Pétervárad, Moser Józsefné, Rapp Jakabné, özv. Spiller Józsefné, Hohlfeld József, Vékey Zoltánné, Vok John, Dr. Kalenics Radivoj, Olvashatatlán aláírás, Mészáros Anna, Begecsi jegyző gyűjtése: Brezsovszky Vazul 3 k. Urszentiványi jegyző gyűjtése: Vrszajkev Péter 1 k, Igity Péter 50 f, Paroski Tósa 50 f, Sztejty Veszelyko 60 f, Olvashatatlán aláírás 40 f. 3—3 k. Novics M., Weisz Maxim Szvetozár, N. N., Burmann Sándor, Knezevics Olda, Herger Ágoston, Polit Mica, Mandics Perszida, Matics Dusánné, Dr. Jojkics Mladen, Rogulya Mária, Markovics Teodora, Dr. Spirta Dusan, Stauffer Rezső, Vig Vilmosné, Dr. Radics Dusan, N. N., Neczkov Gábor, Derra J., Maurer Béla, Warnusz Pál, özv. Moser Richardné, Király Irén, Wencz Károly, Reich Mátyás, Nehlich Mihály, Kovács János, Frauenhoffei Kristófné, Pütsay Vikorné, Böhm Ármin, Vasdényei Gáborné, Tibor Mihályné, Spiller Lőrinc, özv. Winkle Károlyné, Kolarszky Veszelin, Obermüller F. és Társa, Jelenik Vilmos, Presnovszky, Büchler Róbert, Horváth G., Popper Vrdnik, Pusibrk Vazulné 2—2 kor. Rezsőházi jegyző gyűjtése: Olvashatatlán aláírás 1 k, Martin Károly 2 k. özv. Navarra Gyuláné, Ognyanovics Zórka, özv. Goldstein Mórné, Panautovics Nesztor, Révész Berta, Katanits Sándor, Adamovics Szofie, Perics Jankó, Kramer Róza, Vorkapics Adél, Alaburits Tódor, Lukits, Mihajlovics Anna, Brittig, Horváth József, Császár József, Schaffer Elekne, özv. Grossmann Vilmosné, Fratschka, Flesch Lipótné, Tomann Mártonné, N., N., Martin Ferenc, Szondy Gábor, Schultész Istvánné, Kemplné, Oszusko Lajos, Vrbaski Pál, Száraz Ferencné, Ifj. Balaton Illés, Blahm Sarolta, Karner Teofil, özv. Lichtler Ferencné, Varsányi János, N. N., Barfusz Edéné, Peickert Viktor, Schmidt Rezső, Czoczek János, Klemensz, Fuchs Eliz, Wolf, Markovics S. Dusan, Ludwig József, Stefanovics L. fia, Dimovics Miklós, Breszlauer Mór 1—1 k. Sztratimirovich Katalin, N. N., Ohrenstein, Novák Józsefné, Hajdu Gáborné, Spiller F.,

Heincz N., Buchmüller Ignác 60—60 f., Ujhalmi János, Volweiter Anna 50—50 f. Pavlovics, Czervesz Antal, Nezmák, Letics Arisko, Inotayné, Madaczky, Farkas Lászlóné 40—40 f. Czrépícsné, Friedrich János, Bertók Lajosné, Kisztnerné 20—20 f. Tárczav Dezső Zombor 10 k. Flatt Viktor, Geyer Péter 50—50 kor. összesen 13,213 k. 80 f.

Zászlószentelési ünnepély. Az óverbázi önk. tűzoltó testület e hó 17-én zászlószentelési ünnepélyét tartja; a zászlóanyai tisztet Kiss Gyula jegyző neje vállalta. Ugyanez alkalommal a vm. tűzoltó szövetség versenyekkel egybekötött évi közgyűlést is tartja Verbászon. Az ünnepélyek sorrendje a következő: aug. 16-án, d. e. 11 órakor az elnökség és a választmányi tagok fogadtatása. D. u. 3 órakor: az Ó- és Ujverbázi állomáson vendégek fogadtatása. D. u. 4 órakor: választmányi gyűlés. Este 7 órakor: újverbázi állomáson vendégek fogadtatása. Este 8-kor: gyűlékezés az »Erzsébet ligetben«. Este 8 órakor: fáklyásmenet az elnök és zászlóánya tiszteletére. Este 9 órakor: ismerkedési estély az »Erzsébet ligetben«. Aug. 17-én. Reggel 5—6 órakor: Riadó zenével. Reggel 7 órakor: Gyülekező és sorakozó az »Erzsébetliget« bejáratú térségén. D. e. 8 órakor: Tisztelgés a zászlóanyánál és onnan felvonulás a piactéri tábortéri istentiszteletre. Zászlószentelés. D. e. 9 órakor: A zászlószegyek beütése és a zászló felszallagozása. D. e. 10 órakor: Diszmenet a szövetségi elnök tiszteletére. D. e. 11 órakor: Bács-Bodrog vármegye Tűzoltó Szövetségének évi rendes közgyűlése a község tanácstermében. D. u. 1/2 órakor: Társas ebéd több vendéglőben. D. u. 1/3 órakor: Tűzoltó versenyek a »Selyembudó raktár« előtti térségén. Gyülekezés a község háznál. D. u. 6 órakor: Az óverbázi önkéntes tűzoltó testület díszgyakorlata az »Egyetemi Ifjusági«, »Ujverbázi Önkéntes« és a »Hungária« gyári tűzoltóságok bevonásával. Hat szeren mintegy 150 tűzoltóval. D. u. 1/2 órakor: A versenydíjak kiosztása. Este szórakoztató előadások, művészestély, színház, látványosság és táncvigalom.

Ló- és szarvasmarha kiállítás a megyében. A zentai gazdakör e hó 20-án, szat. István napján díjazással egybekötött ló- és szarvasmarha kiállítást tart.

Uj szaklap a megyében. Bácskai Tűzoltók és Mentők Lapja címén Salapáthy Kálmán óverbázi önk. t. o. alparancsnok, az orsz. tűzoltó Szövetség szakoszt. jegyzője havonként egyszer megjelenő tűzrendészeti szakközlényt indított, mely a vármegyei tűzrendészeti körébe vágó fontosabb kérdésekkel és eseményekkel kíván foglalkozni. Az e hó 1-én megjelent mutatószám változatos tartalommal dicsekszik.

A bácsi evang. egyházmegye közgyűlése. Julius 22-én tartotta a bácsi evang. egyházmegye rendes évi közgyűlést Ujverbázon, dr. Leibach László egyházmegyei felügyelő és Wagner Gusztáv Adolf főesperes kettős elnöklétük alatt. Leibach László dr. magvas megnyitó beszéde után a főesperes terjesztette elő terjedelmes évi jelentését, amelyben részletesen megemlékezett azokról az intézkedésekről, melyek az egyházi körökben elégedetlenséget keltettek és azokról a sérelmekről, melyek az egyházi autonómiát érték s amelyekre vonatkozólag megtette javaslatait. Hangsúlyozta, hogy a zsinati javaslattal szemben indokolt aggodalmak és kifogások merültek föl, Egyházi körökben a zsinat elhalasztását óhajtják, de

ha az elhalasztás meg nem történne, a zsinatnak mindenesetre számolnia kell a közhangulattal. Erélyesen követelni kell a tanítói fizetések rendezése körül fölmerült sérelmek orvoslását s az elemi vizsgai biztosi intézmény veszedelmeinek elhárítását, mert különben a közoktatásügy ma-holnap kisiklik az egyház kezéből. Bejelentette a főesperes, hogy Leibach Péter nagybirtokos, a cservenkai evang. egyház felügyelője. 20 ezer koronás alapítványt tett egy, Cservenka községben fölállítandó protestáns polgári iskola céljaira. Indítványozta a főesperes, hogy az 1848. évi XX. t.-c. végrehajtása iránt sürgető fölterjesztés intéztessék a fölöttes fórumokhoz. A közgyűlés egyértelműleg hozzájárult a főesperes összes javaslataihoz. Ezután sorrend szerint letárgyalták a több mint 70 tételből álló tárgysorozatot. Egyebek között állást foglalt a közgyűlés amellett a méltányos kivánság mellett, hogy a lelkészeknek 2400 korona alapfizetés, valamint 5 ízben 400 korona korpótlék adassék. Kihirdették a zsinati képviselők választásának eredményét s azután a közgyűlés a főesperes imájával véget ért.

A bacsikai komlótermés. Petrőci tudósítónk írja: A komló a nedves idő dacára szépen fejlődött, de a nagy viharok több helyen kárt okoztak. A megyében körülbelül 3000 k. hold földön termelnek komlót. Az árak 300—350 korona mázsánként. Elővételekben 5000 mm. Az ideai termésnek negyedrésze képezte eladás tárgyát. A komlószedés aug. 15—20. között kezdődik. A megyékben a következő helyeken és holdanként a következő községekben termelnek komlót: Petrőc 800, Kiszács 400, Dunagálos 300, Kölpény 200, Dunacséb 150, Palánka 100, Hódság 75, Borócz 50., Szapár 40., Paripás 25, Szilberek 5, Madaras 30, Szabadka 30, Baja 5, Nagyfény 5, Bácsfeketehegy 10, Bácsalmás 10, Futak 100, Begecs 50, Ujvidék 50, Zsalya 15, Títel 15, Szond 5, Szépliget 15, Parrag 15, Wekerlefalva 5, Zombor 50, Bácskertes 10, Pincéd 50, Urszentiván 20, Sóv 20, Ókér 15 és Kúnbaja 4. Amint ebből kitűnik, a komló termelés megyénkben évről-évre nagyobb fejlődést vesz.

Uj tanügyi lap a megyében. »Tanítószövetség« címén Parcsetich Ernő nyug. tanító szerkesztésében a vm. Tanítószövetség havonta megjelenő tanügyi lapot indított Zomborban, melyet minden szövetségi tag ingyen kap.

Csúrog és a réti pénzfelesleg. Csúrog község képviselőtestülete július 16-án tartott gyűlésén tudomásul vette a vármegye törvényhatósági bizottságának azon határozatát, melylyel 390.000 korona réti pénzfelesleg felosztását megengedte. Egyuttal azt is elhatározta, hogy ezentúl, amíg a rétkelő bizottság fennáll, nem kívánja a réti jövedelem felosztását, hanem az összegyűjtött pénzből a rétkelő bizottság fizesse ki a réti földeket terhelő kölcsönöket és kártalanítsa azon községeket, melyeknek erre jogos igényük van.

Kérek gyorsan — a vasúthoz megyek,

■ hat doboz Fay-féle valódi sodeni ásványpasztillát. De kérem, ne utánzatot adjon, mert nekem olyan pasztilla kell, a mely a sodeni községi forásból készült, a melyet gyógyedlra használnak. Fay sodenije hozzátartozik az én legfontosabb felszerelésemhez, mert hirtelen időváltozástól, bőség áztató esőben, erős szélben, komoly meghűlés ellen mindig használ s mert Fay valódi sodenije elhárítja vagy rögtönösen megszünteti a bajt! Ideális szer! Különös ismertetőjele: a Fay név és fehér ellenőrzőszalagon Sodeni község polgármesteri hivatalának igazolása.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Laptalajdonos az ujvidéki függetlenségi és 43-as párt.

Tanítás.

Előnyös feltételek mellett tanítok **modern nőiruhaszabászatot** külön órán, vagy közbe kurzuson. A kurzus augusztus 18-tól, 8—10 napig tart. A szabás szisztémát és minta rajzokat bárkinek **DIJMENTESEN** bemutatom. Jelentkezni már most, de csak augusztus 14-ig lehet nálam, Ujvidéken, Templom-udvar 1. sz. (az iskola épületben) vagy ugyanott, **BECK JÁNOS** könyvkötő úrnál, hol egyéb felvilágosítással szolgálunk.

BARTH HENRIK

ipari szaktanító,

(technológiai iparmúzeum szabászatban előadó).

1300. szám. 1913. végh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. XVI. 2552. számú végzése következtében Dr. Török Sándor ügyvéd által képviselt »Roneo r.-t.« javára 530 k. 30 f. s jár. erejéig 1913. évi június hó 30-án fogantott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 960 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913-ik évi V. 1209. számú végzése folytán 5320 k. 30 f. tőkekövetelés, ennek 1913. évi május hó 18. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 97 korona 65 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken, Zrínyi Ilona-utca 1. szám alatt leendő megtartására 1913. évi augusztus hó 16-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1913. évi július hó 26-án.

Horváth,

kir. bir. végrehajtó.

1049. szám. 1913. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1241/2. számú végzése következtében Josef Täubels Nachfolger budveisi cég javára 644 k. 70 f. s jár. erejéig 1913. évi július hó 23-án fogantott kielégítési végrehajtás útján le- és fülfoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 50 láda tábla üveg nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913-ik évi V. 1241. számú végzése folytán 644 kor. 70 fill. tőkekövetelés, ennek 1913. évi június hó 13. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 25 k. 50 f.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken alperes üzletében, Szücs-utca leendő megtartására 1913. évi augusztus hó 16-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1913. évi július hó 30-án.

Basch Sándor

kir. bir. végrehajtó.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Dr. Deák Imre és Gyárfás Márton

UJVIDÉK,

Ferenc József-tér 1. szám.
1. emelet, 1. lépcső.
(Kron-féle áruház.)

Rendelés: d. e. 8-tól d. u. 6-ig.
Telefon 112. Telefon 112.

Vidékiek soron kívül.

HÁZ

ELADÁS.
A Kamenitzi-utca 30. szám alatt álló ház szép kerttel és nagy udvarral szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott.

PILSNER URQUELL (ősforrás)

A világnak ez a leghíresebb söre nagy palackokban, naponként frissen töltve, á 40 fill. sörraktáromban (Uspenszka-utca 5.) kapható.

Pilseni Urquell poharaként Ujvidéken csakis Obernik József pilseni sörcsarnokában és Zurkovic György „Fehér hajó” vendéglőjében mérnek. Palackokban kapható ELITE kávéházban és Kuborczy M. cukrászdájában.

Péterváradon csak Helleis Józsefnél kapható Urquell.

Mélykut-vizből készült műjeget is igen olcsó áron naponként házhoz szállítok.

BAUER GYULA, sörnagykereskedése és jéggyára.

Tanító vagy tanítónő

mint helyettes egy évi időtartamra Felső-magyarországban alkalmazást nyer, evangélikus felekezetű iskolában. A magyar nyelven kívül a tót nyelv tudása szükséges. Ajánlatok „Tanítás” jelígre Engel hirdető irodájába, Temesvár, Belváros küldendők.

AZ EST

a legjobb magyar napilap.

Hirei frissek és igazak!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számot ad, sportrovata a sport minden ágának eseményeiről hűen beszámol.

A bel- és külföld napieseményeit

a legmegbízhatóbb tudósítók távirati és telefonjelentései alapján leg hamarabb közli.

AZ EST

megjelenik a fővárosban déli 1-kor és a délutáni első gyorsvonattal érkezik városunkba.

Ara 6 fillér.

1117., 1190. sz.
1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. III. 1116/4 számú végzése következtében Dr. Török Emil ügyvéd által képviselt »Palace Garage r.-t.« javára 24 k. s jár. erejéig 1913. évi május hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3750 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, zongora nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913-ik évi V. 1005. számú végzése folytán 24 kor. tőkekövetelés, ennek 1911. évi augusztus hó 1. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 15 kor. 12 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, valamint az 1913. V. 1032. sz. végzés folytán a Dr. Kuttner Jenő 242 kor. 24 f. s jár. követelése erejéig Ujvidéken alperes lakásán leendő megtartására 1913. évi augusztus hó 18. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzte ik s abhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Ujvidéken, 1913. évi július hó 26-án.

Horváth

kir. bir. végrehajtó.

5781. szám.
tkv. 1913.

Visszárverési hirdetmény.

Schreiber D. fiai végrehajtonak Pflamm József végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 2000 kor. tőkekövetelés, ennek 1911. június hó 3-tól járó 5 % kamatai, valamint jelenlegi 39 kor 30 fill. és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi halóság területén levő az ókéri 443. számú betétben A. I. 17. sorz. 919/3 hrsz. a. felvett ingatlanból Pflamm Józsefet megillető fele részre 2350 korban ezennel megállapított kikiáltási árban Fernbach Jakab árverési vevő terhére és veszélyére elrendetetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1913. évi szeptember hó 3-iki napjának d. u. 3 órája tűztetik ki.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK:

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alul eladatni nem fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10% át, vagyis 235 kor. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Ujvidék, 1913. évi július hó 8-án.

Vékey s. k.

kir. törvényszéki biró.

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS

CIPŐKRÉM

Minősége kitünő
puhit, tisztít,
fényesít.

Gyártja **HERCZEG és GEIGER**
csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

Nyomatott »Gutenbergnyomda« Ujvidék.

A „lagos szá-
tárgyává
kásbiztos
megejtett
eljárás,
hogy a v
183 szót
partí jel
hanem az
pedig az
szocialist
ségnek f
kirántotta

Pers
bizottság
említett
gyaros
hanem f
mert ná
mellékes

A r
marosan
párt vez
az ujvid
hogy lak
szel más
hogy ar
káspénz
ha nin
községé
ujvidékie

Me
déki Ke
ennek a
dötteine

Ezt
aki seho
is akarj

A
mat m
nem s
vöröskn

És
pénztár
utolsó s
amely
fogalko
kellékel
zatokat

Ez
Az érte
azért s
ujvidék